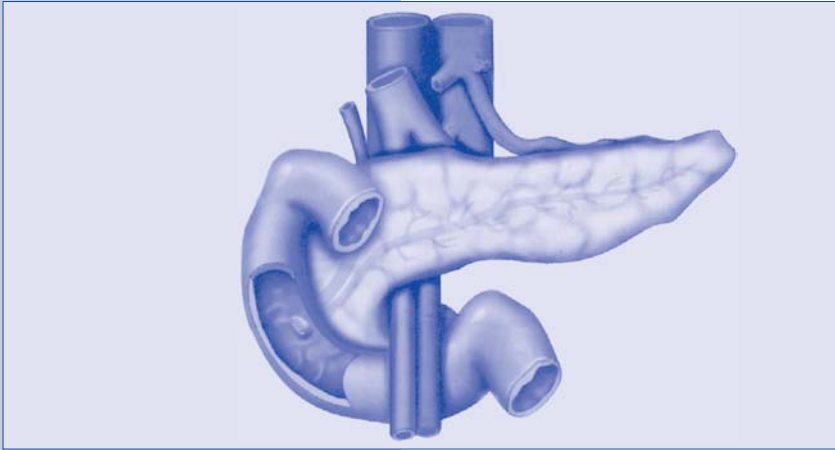

Secretariaat Alvleeskliervereniging
Postbus 420, 9400 AK Assen
Hulp en informatielijn (033) 4633290
info@alvleeskliervereniging.nl
www.alvleeskliervereniging.nl

DE ALVLEESKLIER VAN KOP TOT STAART

De alvleesklier (pancreas) is een orgaan dat dwars in de buik ligt. Het is ongeveer vijftien cm lang en één tot drie cm dik. De 'kop' van dit orgaan ligt in de binnenbocht van de twaalfvingerige darm, het 'lichaam' en de 'staart' liggen voor de wervelkolom en de grote bloedvaten achter in de buik. Aan de bovenkant ligt de pancreas tegen de maag, aan de onderkant tegen de dunne darm.

De pancreas is opgebouwd, enerzijds uit cellen (gelegen in de eilandjes van Langerhans) die hormonen maken (insuline en glucagon) en anderzijds uit cellen die enzymen maken (onder andere amylase, lipase, trypsine). De pancreashormonen worden afgegeven in het bloed en zorgen ervoor dat het bloedsuikergehalte binnen normale waarden blijft. Als de hormoonproductie te laag is, ontstaat er suikerziekte (diabetes). De pancreasenzymen zijn van groot belang voor de spijsvertering. Ze komen via een afvoerbuis (ductus pancreatis) bij de zogenaamde 'Papil van Vater' in de twaalfvingerige darm terecht.

Wanneer er te weinig enzymen worden geproduceerd ontstaan er stoornissen in de vertering van suikers (door amylase), vetten (door lipase) en eiwitten (door trypsine). Bij ernstige enzymtekorten zal zich dat uiten in grote hoeveelheden breiige grijze dunne ontlasting en gewichtsverlies.

ONTSTEKINGEN

Een ontsteking van de alvleesklier (pancreatitis) kan acuut zijn of chronisch. Een acute pancreatitis gaat gepaard met hevige pijnen in de bovenbuik en/of de rug. In verreweg de meeste gevallen komen patiënten een acute pancreatitis weer te boven, hoewel het altijd als een ernstige ziekte wordt beschouwd, die soms zelfs levensbedreigend is. Mogelijke complicaties van een pancreatitis zijn geelzucht, infecties in en om de pancreas en de vorming van pseudocysten, ophopingen van ontstekingsvocht, waar na verloop van tijd een kapsel omheen groeit maar die op den duur soms ook weer vanzelf verdwijnen.

Chronische pancreatitis wordt gekenmerkt door perioden van min of meer hevige pijn, afgewisseld met perioden van betrekkelijke rust. Een aanval kan dagen duren, maar ook weken, zelfs maanden. Daarnaast doen zich voedselverteringsstoornissen voor (vette, breige en frequente ontlasting door gebrek aan enzymen en mogelijk op den duur ook diabetes). Na elke ontsteking wordt er littekenweefsel gevormd. Dit kan de afvoerbuis voor pancreassappen vernauwen en dus de afvoer ervan belemmeren. Daardoor neemt de

druk in het orgaan weer toe, met mogelijk nieuwe pijnklachten en ontstekingen als gevolg. Chronische pancreatitis kan voortvloeien uit acute pancreatitis, maar kan ook ontstaan zonder dat er een acute fase aan vooraf gaat. De diagnose van pancreatitis wordt gesteld aan de hand van klinisch onderzoek, laboratoriumonderzoek en beeldvormend onderzoek zoals een echo of CT-scan. Soms kan endoscopie (ERCP of Endoscopische Retrograde Cholangio- en Pancreaticografie) nodig zijn.

DE DIAGNOSE VAN
PANCREATITIS WORDT
GESTELD AAN DE
HAND VAN KLINISCH
ONDERZOEK